

OPAVSKÝ ROTARIÁN

Čtrnáctideník
Rotary Clubu
Opava
International
Číslo 1. Ročník II.
Vyšlo dne
9. 1. 2012
SLUŽBA NAD
VLASTNÍ ZÁJMY

OPAVSKÝ ROTARIÁN

PAVEL BRÍDA

VE ČTVRTEK VRACÍ ČINĚ

„BOURCE MORUŠOVÉHO“

Nápad s bourcem vznikl mezi členy RC Opava International

Vstupujeme do druhého ročníku vydávání našeho časopisu s poměrně neobvyklou, čerstvou atraktivní zprávou. Ve čtvrtek tohoto týdne se v sedmimilionovém čínském městě Wixi (nedaleko Šanghaje) odehraje velice zajímavá událost. Náš člen Pavel Brída předá představitelům města originálně pojaté a silami jeho firmy vystavěné dětské hřiště. A jak to všechno začalo? To je historie dlouhá více než dvacet let.

V roce 1991 založil Pavel Brída v Opavě firmu Motoscoot. Účelem podnikání byl komisioní prodej motocyklů v ČR. Od roku 1994 se zaměřil na dovoz a prodej pouze vlastních skútrů ze zahraničí, zejména z Japonska. V tomto roce byl přebudován objekt Jednoty na novou prodejnu v Jánské ulici 38 v Opavě. Další čtyři roky poté představili zástupci firmy svému partnerovi v Japonsku produkci JAWY a jednali o exportu garantovaném japonskou stranou. Ve stejném roce patří do historie firmy i první krátká návštěva Číny- navázání spolupráce ve vývoji, výrobě a designu. Bilance firmy ku 31. 12. 2005 je velice úctyhodná. Za rok 2005 bylo prodáno celkem 2 359 nových motocyklů jako celků jen v ČR, mimo export do jiných zemí. Díky této spolupráci například vznikl nový model v retrostylu Pionýra - JAWA NEW PIONÝR 50 cm. Na vývoji a výrobě se podílel nejen Pavel Brída jako majitel Motoscootu, ale další pracovníci firmy pan Brigula a pan Vajda. Během necelých dvou měsíců byl vyroben funkční vzorek. V březnu 2006 představila firma na výstavě Motocykl 2006 moped NEW PIONÝR. Současně se podařilo po náročném jednání přesvědčit čínského partnera, ke společné výrobě v Číně.

A tak v období duben až červen 2006 probíhá velkosériová výroba NEW PIONÝRA ve firemní továrně v Číně. Na sklonku roku 2006 Motoscoot exportuje stále častěji do celé Evropy. Například do Rumunska, Bulharska, Polska ale také do Německa, Holandska a Pobaltí. Ke konci roku 2006 má Motoscoot více jak 40 poboček po celé ČR. V září 2009 započaly práce na novém originálním projektu New Velorex. Za necelý rok byl představen další vlastní produkt z dílny Motoscoot k 60. výročí Velorexu pod vlastním chráněným logem: Velor-X-Trike za účasti tvůrce původního Velorexu Mojmira Stránského.

V roce 2011 se objevuje, jak píše majitel firmy Pavel Brída, naše investice v Číně do možného programu čínských dětí. Jako kluk z učitelské rodiny se zkušenostmi v

rodině a v práci s dětmi jsem tuto aktivitu cítil jako zajímavou a potřebnou. A tak 12. ledna 2012 otevíráme první lanové centrum v Číně pro čínské děti a mládež na přibližně 6 000 m² v centru sedmimilionového města Wuxi nedaleko od Shanghai. Přibližně takovou prezentaci představil Pavel (na snímcích dole stojící) na konci minulého roku svým kolegům z RC Opava International. Nebylo to poprvé, kdy jsme se jako Pavlovi fandové a přátelé seznámili s jeho impozantními podnikatelskými aktivitami značně přesahujícími hranice Evropy a vyjádřili jeho činnosti podporu.

Nu a tak po celou dobu roku 2011 se stavělo ve Wuxi něco, co tam ještě nikdy nebylo:

Pavel o tom hovořil i v čínské televizi:

Nu, a když se přiblížila doba předání hřiště představitelům města, tak jsme také debatovali o tom, jak učinit předání zajímavým. A tehdy se mezi námi zrodil nápad s „bourcem morušovým“. Ale k tomu je třeba se vrátit do dávné minulosti:

*Jarního dne vyšlo slunko,
skřivan zazpíval, dívky nesou své nůše,
kráčí úzkou cestou,
jdou natrhat velké a měkké morušovi*

(Z čínské Knihy písní)

ČÍNSKÝ NÁVRAT

V dávných dobách byla Čína zemí mnoha vynálezů, které značně předčily míru znalostí Evropanů, Arabů a jiných národů.

Když se poprvé na trzích těchto zemí objevily výrobky z hedvábí, tehdejší svět se zbláznil. Kolombus slíbil tomu, kdo první uvidí zemi, hedvábný oblek. Ve starověkém Římě musel vystoupit dokonce sám Cicero a postavit se proti marnotratnosti těch, kteří byli za hedvábí ochotni zaplatit cokoli.

Není divu, že Čína hodlala uchránit svá tisíciletá tajemství výroby hedvábné nití, spočívající v rozbalování kokonů, v nichž jsou připravovány larvy bource morušového.

Bylo to v roce 552, tedy před 1460 lety, když dva mniši ve službách císaře Justiniána pod záminkou šíření křesťanství získali v provincii Yunnan potřebné znalosti o pěstování moruší a bourců. Poté semena moruše a vajíčka bourců přivezli do Konstantinopolis tak, že je propašovali v dutinách svých bambusových holí. Jmenovali se Ibas a Mikuláš. Od té doby se v Byzanci (zejména v Sýrii a v Řecku) rozvíjí hedvábnický průmysl, který později zachvátil i zbytek světa.

A tak si Pavel Brída připravil poněkud větší bambusovou hůl, kterou ve čtvrtek při otevírání hřiště předá představitelům města s těmito slovy:

Je tomu 1 460 let. Už jsme si mnohé navzájem odpustili. Ale na důkaz upřímných úmyslů a zachování dobrých vztahů, předávám symbolicky zástupcům města zpět „bource morušového“ v obsahu této bambusové hole. Jsou v ní plány našeho hřiště. Hřiště, které by nemělo zůstat jediným a jímž tak trochu splácíme dluh této zemi, která byla oloupena o jedno ze svých atraktivních výrobních tajemství. Doba se změnila. Ale symbol navrácení hodnot v bambusové holi, ten systém bychom měli učinit tradičním, zachovat a rozvíjet.

OTÁZKOU JE, KDO BY SE MĚL VLASTNĚ PROBUDIT

Pokud byste se chtěli dozvědět více, stačí se podívat na tyto weby: www.motoscoot.cz ; www.new-velorex.cz ; www.velor-x-trike.com ; www.europedream.cn . Kdybyste chtěli Pavlovi zavolat do Japonska, telefon jeho firmy je tento: +818032510570.

V Číně ho případně zastihnete na telefonním čísle +8615052417873. A v Evropě na +420601524601. Jinak tohoto sympatického pětáctyřicetiletého chlapíka zastihnete na pravidelných schůzkách RC Opava International, pokud tedy není zrovna někde ve světě. Je to již více než dvacet let, když Pavel se svým tatínkem založili soukromou autoškolu „ Otec a syn Brídovi“. Ta byla například v roce 1993 prohlášena za nejlepší

autoškolu v okrese Bruntál. Pavel mezitím dostudoval vysokou školu a začal se věnovat svým láskám z mládí – motorům a motocyklům. Je zcela logické, že své místo našel mezi rotariány, jejichž filozofie sloužit a pomáhat ostatním, je také filozofií jeho života. Není také nic divného, než to, že nápad s navrácením“ bource morušového“ vznikl v debatách mezi členy klubu.

V neděli ráno, těsně před odletem do Číny nám Pavel napsal:

Jinak mam bambus jiz vyladeny a na rucnim papire text psany rucne a cinsky a sam jsem se pro zahajeni naucil v cinstine jednu sloku....:-)

A také připsal, že je mu docela líto jedné, takové jakoby drobnosti. Pozvánka, kterou na slavnostní otevření parku poslal i na české diplomatické zastupitelství do Šanghaje, zůstala zatím bez odezvy. Jeho aktivity nestály pracovníkům české reprezentace alespoň za pozdravný e- mail.

Doufejme, že se do čtvrtka někdo z našich v Číně probudí. U nás se řada poctivých podnikatelů probudila již dávno. Hned, jak k tomu byla v této společnosti příležitost. Jenže stamiliony z grantů, evropských i domácích dotací, o státním rozpočtu nemluvě, jdou v mnoha případech někam zcela jinam, než do oblasti promyšleného, akčního a netradičního podnikání. O tom, že by si takových případů všimla naše média, o tom si můžeme nechat jenom zdát. Neboť při výstavbě hřišti v daleké Číně nikoho nezavraždili a nikdo tam také nic neukradl. Takže nezbyvá nic jiného než doufat, že až Pavel bude v Číně otvírat třeba třetí dětské hřiště, že dostane pozdravný telegram třeba ze Strakovky. Nebo od někud jinud. Zatím ví zcela jistě, že mu palce drží především jeho kolegové rotariáni. Na začátek to není vůbec málo. Naopak.

Petr Andrlé

ROTARY CLUB OPAVA INTERNATIONAL

si Vás dovoluje pozvat na

II. Benefiční ples

ve všech prostorách Hotelu Koruna Opava

dne 11.2.2012 od 19.00 hod.

**Výtěžek plesu bude použit pro
Klub přátel tělesně postižených dětí Eliška
při MŠ Eliška v Opavě**

Program plesu:

- k tanci a poslechu hraje skupina ORIENT EXPRES a cimbálová muzika
- vystoupí semifinalisté mistrovství světa v latino show
- gymnastické představení
- „možná přijde i kouzelník“
- bohatý raut

Prodej vstupenek a rezervace:
Bohumil Křempek
tel: 608 773 222
e-mail: krempek@opava.cz

(15) KAPITOLKY Z HISTORIE ROTARIÁNSKÉHO HNUTÍ V OPAVĚ

Píše Petr Zahnaš

Velmi významnou opavskou osobností nejen meziválečného období, ale i dalšího čtvrtstoletí po druhé světové válce, byl známý zemědělský odborník, slezský a opavský patriot a v mnoha oblastech veřejně činný člověk – Ing. Dr. Alois Kacíř. Kacíř byl jednou z výrazných osobností, ovlivňujících zemědělství ve Slezsku. Období druhé světové války prožil mimo Opavu a území Sudet, v Brně. Po obsazení Opavy se sem, do místa svých studií a své první veřejné činnosti, uchýlil v listopadu roku 1938. Po celou dobu okupace zde pracoval jako úředník České Zemědělské rady v Brně. V roce 1941 se stal přednostou organizačního oddělení této instituce a pracoval zde až do osvobození. Do veřejných aktivit se nezapojoval a na toto období ve svých pamětech vzpomínal jako na dobu velmi traumatickou a bolestnou. A to nejen vzhledem k těžkostem, způsobeným válkou, ale i vzhledem k neutěšeným finančním poměrům a rodinným problémům. Ve svém nitru však stále nepřestával být rotariánem a, i když bylo hnutí Rotary i na území protektorátu zakázáno, sledoval vše, co mělo s rotariánstvím cokoli společného. A tak si také vystříhl a do svého archivu založil článek z brněnských novin „Moravská orlice“, který vyšel v roce 1942 a jehož tvůrcem byl zajisté významný autor Antonín J. Kožíšek. O velikosti ducha a ryzím českém charakteru tohoto redaktora si můžeme udělat obrázek přečtením připojeného textu článku **(na konci textu)**.

V roce 1945, po osvobození se Kacíř vrátil zpět do Opavy. I když z počátku váhal, zda nemá i nadále zůstat v Brně nebo využít možnosti a odejít za nabídnutým místem do Prahy, Opava mu přece jen byla nejbližší. Pomáhal uvádět do činnosti zemědělský referát Moravskoslezského ZNV Brno, když působil jako předseda jeho oblastní úřadovny ZNV v Opavě. Z titulu své funkce zde také v říjnu 1945 zakládal Jednotný svaz českých zemědělců. Věnoval se obnově válkou zdevastovaného slezského zemědělství a to zejména v nově osídlovaných oblastech. Práce to byla velmi obtížná. Nově příchozí dosídlenci z velké části neměli žádné zemědělské vzdělání, vztah ke zdejší krajině, ani mentalitu a po generace získané zkušenosti starousedlíků. Na několika místech se ve svých pamětech, nazvaných „Moje vzpomínky“, kriticky vyjadřuje právě ke způsobům organizace slezského zemědělství v poválečné době. Současně také v Opavě navázal na své předválečné působení v opavském Centrálním hospodářském skladišti a byl zvolen jeho místopředsedou. Jeho pestrá pracovní a společenská činnost byla v prvních poválečných letech velmi rozsáhlá. V roce 1947 mu byla nabídnuta funkce přisedícího v Rozhodčím výboru pro úpravu některých závazků národních podniků v Brně, od dubna 1948 byl členem činnického sboru Peněžního ústředí zemědělských družstev pro Moravu a Slezsko a v červnu téhož roku byl zvolen členem Okresního plánovacího odboru pro stavební obnovu a hospodářství při ONV Opava-venkov. Také se postupně začal zapojovat do veřejné činnosti. V letech 1946-1947 vykonával funkci jednatele spolku „České divadlo“ v Opavě, v němž vedle něj také působili tehdejší významné opavské osobnosti jako Josef Lukeš, Miloš Čeleda a

MUDr. Jaromír Kalus. Pracoval také v obnovené Matici opavské. V roce 1947, spolu s dalšími předválečnými opavskými rotariány, začal znovu vyvíjet aktivity k obnovení činnosti zdejšího Rotary clubu. Tato snaha byla na konci roku 1947 korunována úspěchem.

Avšak již začátek roku 1948 a s ním komunistický převrat, představoval pro nový rozvoj hnutí nejen v Opavě, ale i v celé tehdejší ČSR, předzvěst brzkého konce. Od roku 1950 začal vyučovat, nejprve jako externista, na opavské Vyšší hospodářské škole. Vyučoval zprvu předmět „družstevnictví“ a později i další odborné předměty. V důsledku měnících se společenských poměrů a také vzhledem ke svým zdravotním problémům, pak postupně všechny své pracovní pozice opustil a do pedagogického sboru školy odešel na plný úvazek. Po zrušení družstevní větve Hospodářské školy zde zůstal i nadále a vyučoval předměty - nauka o výrobě a technologie. V roce 1957 pak přestoupil na Střední zemědělskou školu a zde učil až do odchodu do důchodu v roce 1960. Ve své veřejné činnosti samozřejmě neustal ani v padesátých a šedesátých letech.

Činnost Rotary clubu i Matice opavské byly sice, podobně jako za války, také novým, z únorového převratu v roce 1948 vzešlým pokrokovým režimem, znemožněny, přesto si však našel způsob seberealizace. Působil aktivně v Československém svazu chovatelů drobného zvířectva, organizoval krajské i celostátní výstavy drobného zvířectva, v roce 1969 obdržel od Ministerstva zemědělství a výživy ČSR odznak „Vynikající pracovník zemědělství a výživy“. Kromě toho za zmínku stojí také jeho velmi bohatá publikační činnost v různých odborných, na zemědělskou problematiku zaměřených časopisech a jiných periodikách. V době odchodu do důchodu začal připravovat rozsáhlou publikaci o dějinách spolků chovatelů drobného zvířectva v ČSR. Tato kniha, která měla vyjít pod názvem: „Kronika Československého svazu chovatelů drobného zvířectva do roku 1970“, měla zachycovat dějiny chovatelských organizací v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od druhé poloviny 19. století. Na knize pracoval až do své smrti, ale dílo, bohužel, nedokončil. Jeho fragmenty jsou uloženy v Kacířově pozůstalosti.

Po celý život Dr. Aloise Kacíře sužovala řada chorob, s nimiž, a s jejichž projevy, se

statečně vyrovnával. Zemřel po dlouhé a těžké nemoci dne 25. června 1972 a jeho ostatky jsou uloženy v rodinném hrobě na opavském Městském hřbitově. Od války, až do své smrti, bydlel na Bezručově náměstí č. 7. Dr. Ing. Alois Kacíř patřil, spolu s Bedřichem Herberem, mezi nejvýznamnější postavy opavského rotariánského hnutí jak v meziválečném období, tak také v krátké periodě po druhé světové válce. Stál u zrodu a vzniku klubu v roce 1934, a také v roce 1947, byl

jedním z jeho nejaktivnějších zakladatelů i členů. Jeho význam a zásluhy dosud nebyly dostatečně oceněny a toto pojednání je jen malou připomínkou jeho velkého odkazu.

Novobilu 7/6. 1942

Nejen zednářů, ale i rotaryánů se musíme zbavit

Ant. J. Kožíšek.

Ve významné publikaci Jacobiho „Golem... metla Čechů“, dovidáme se nejen o praktických zednářů, ale také o tom, jak ovlivňovali český lid a kde všude měli tito lumpci prsty. Nejenže byli dokonce i ve vládě, ale nezapomněli i na skautiky. Zednáři nejsou však jediná darebové, kteří terorizovali v zákulisti národ a sloužili Židům. Je tu ještě jedna tajná společnost, a to Rotary. Je to mezínárodní organizace, která měla stejné cíle jako zednáři. Také členství v Rotaryklubu bylo tajné a v seznamu je výslovně psáno: „Podle našeho řádu jest seznam členů určen jen pro členy Rotaryklubů. Nesmí se ani předávat, ani půjčovati nečlenům.“ Veřejnosti byl znám jen předseda Rotaryklubu a někdy lokál, v němž se scházeli ke schůzkám, kde umlouvali své rejdý. Do Rotaryklubu byli přijímáni vždy od každého oboru jeden člověk, ale toto pravidlo se obcházelo celkem snadně. Rotaryáni jako zednáři se sdružovali za účelem, aby ovládali hospodářsky a politicky lid a vedli nitky veřejného života.

Je ku příkladu zajímavé, že téměř všichni honorární konsulové cizích států v Brně byli rotaryáni. Je také zajímavé, že většina členů Rotary jsou lidé, o nichž čteme často v novinách pod tituly jako „chudý hoch, který se proslavil“, atd. Lidé ovšem nevědí nic o pozadí vzestupu takového člověka, nevědí, že byl zednářem nebo rotaryánem a že se vlastně obohatil v mnoha případech na úkor jiných, možná mnohem pracovitějších.

Rotaryánišší pietičáři opanovali hlavně hospodářský život tak, že mimo ně nemohl nikdo vyniknout a mohl jen sbírat drobtý z hostáče rotaryánského stolu.

Podívejme se, jak to měli propachované v Brně. Předsedou nebo presidentem, jak se v Rotary říká, byl Arnošt Piša, jako klasifikace praví seznam této tajné společnosti, že patří do skupiny „Printing and Publishing“. Rotarykluby byly zcela v anglosaském vleku a i tajné seznamy českých rotaryánů jsou psány v anglické a potom teprve v české řeči.

Tajemníkem byl bankovní ředitel dr. Ladislav Rozehnal. Členy byli předseda Ligy proti antisemitismu Václav Dresler-Derby, majitel módního závodu, Dresler začal jako obchodní příručí a pomohl si hlavně za války 1914—1918, kdy dodával pro vojsko prádlo. Později byl zúčastněn na obchodech všeho druhu. Dokonce byl nebo ještě je ve správě radě tiskárny. To byl prostě pán, který všemu rozuměl. Za druhé republiky se pokoušel o akciování židovské firmy pletářské.

O „tajné společnosti ROTARY“ se negativně píše i dnes v různých tiskovinách a na různých webech. Proto také přicházíme s návrhem na vydání pravdivé publikace o našem hnutí.

Mým celým rotaryánem byl stavitel Nedělník, majitel cihelny, pán, který kupoval sám by atd. Rotaryánem byl také František Oswald, obchodník s koloniálními zboží. Byl současně holandským konsulem. Finský konsul Konrád Vichr, obchodník se železem, neměl ovšem chybět. Společnost Rotaryánů by nebyla úplná. Přirozeně, že rotaryánem byl i starosta města brněnský starosta a zednářský Ústředního svazu průmyslníků dr. Ing. František Toušek, starý politikář, který byl za národní demokracii členem parlamentu. Aby společnost byla úplná, byl rotaryánem Viktor Štoupal. Tomuto pánevi se říkálo kdysi „marškrabě moravský“, Štoupal rozhodoval dokonce i o tom, kdo se stane zemským prezidentem. Členem podstatného rotaryánského kolegia byl také ředitel pensijního ústavu Růžička, profesor Hugo Traub, prof. V. Ulehla, dohré známý z natáčení filmu „Mizetel svět“, který stál poplatníky velké peníze, Hubert Lamplera, obchodník a kávozu a hotelier, primář Newwirt, prof. Ing. Líst, hotelier Moravec, v jeho hotelu měli rotaryáni své sídlo, ministr dr. Engliš, ředitel Lidových novin dr. Čisaf, Ing. Jáchymek, podnikatel staveb a mnoho jiných. Hlavní slovo měli ovšem Židé Fleischner, Löw-Beer, Oppenheim, Grunstein, Trojler, Weiner a Ziegler.

Teď se, prosím, podívejte, jak si to ti dobří rotaryáni navzájem nahrávali. Potřeboval někdo něco u Obchodní a živnostenské komery? Dresler byl vicepresidentem. Mnoho byl rotaryánem také dr. Jan Chytil, ved. tajemník komery. Potřeboval někdo větší částku na unkučování výnosného obchodu? Rotary šel mezi svými členy bankovního ředitele. Chlěl někdo z nich něco od města? Starosta byl rotaryánem a podle pravidel řádu musel se každému členu v jeho žádosti vyhovět. Chlěl někdo něco v některém ministerstvu? Ministr financí nebo bývalý ministr byl rotaryán. Rotarykluby byly ve všech větších městech. Ať kamkoliv pšlál, našel tam sebe rovně. Měli tak otevřeny všechny dveře a čeho se jim zachtílo, dosáhli.

V Praze byli přece členy Rotary ministr dr. Felerabend, dr. M. Hlavka, tajemník Ústředního svazu průmyslníků, J. V. Hyka, odb. rada v ministerstvu zahraničí, dr. Ferd. Hýša, odb. rada v ministerstvu obchodu, Ing. Adolf Kreyza, min. rada v ministerstvu železnic, dr. V. Kučera, legační rada v min. zahraničí, Arne Laurin, šéfredaktor „Prager Presse“, dr. B. Ondříček, ředitel pensijního ústavu, dr. Hynek Pele, přednosta ve Státním zdravotním ústavu, dr. Peroutka, ministr financí, dr. Peters, ředitel Svazu majitelů domů, Frant. Špička, ředitel Jednoty revisní a důvěrníckého sdružení bank, dr. Václav Tille, prof. university, který byl tak zv. past-governérem Rotaryklubu, Ing. Bertý Zemský atd.

Uvažíme-li pravidla této tajné organizace, můžeme si učinit nešlepe představu o tom, jak byl národ rotaryány ošpován a pokorován. Rotary měl rozhozené síle nejen po naší zemi, ale po celém světě. Byla to pavená, ukávaná Židy a židomily, do nich se chytily oběhové arijské mouchy. Budeme-li sledovat vzestup rotaryánů, nemůžeme nám uniknout jejich bohatství a nemůžeme nám také uniknout, že jen zřídka kdy lze takto zbohatnout bez „pomoci“.

Zbavujeme-li se nyní zednářů, nemosíme zapomínat i na rotaryány. Jsou stejně nebezpeční a i oni se nerozešli, ať oficiálně oznámili, že tajná společnost Rotaryklub zastavila svou

NA 7. ÚNORA 2012 PŘIPRAVUJEME 1. MIMOŘÁDNOU TISKOVOU KONFERENCI

Podrobné pozvánky ještě přijdou. Ale již dnes je přesně určeno datum 1. Mimořádné tiskové konference RC Opava International, jejímiž svolavateli jsou také Magistrát města Opavy a vedení Slezské nemocnice Opava. Příležitostí ke konání konference je připravovaný dar pro tuto nemocnici (o tom podrobně později), ale také určitá bilance dárcovské činnosti RC Opava International v letech minulých. Proto je také jedním ze svolavatelů opavský magistrát, který jednoznačně podporuje společenské aktivity tohoto druhu. A číslovka v názvu konference znamená, že čas od času budeme i touto formou veřejnost informovat o našich aktivitách.

Zdravotnictví, jakkoli je podporováno státem (a občany samotnými), se nikdy neobešlo bez veřejné pomoci. Proto jsme svědky řady charitativních sbírek, proto se rozšiřuje počet veřejných i privátních dárců, kteří napomáhají tomu, aby lékaři měli pro svoji náročnou práci pokud možno ty nejlepší podmínky. Že tomu tak bylo i v minulosti, to dosvědčuje řada příběhů z historie. Podívejte se s námi do doby, kdy vznikala první veřejná nemocnice ve Slezsku.

Před 165 lety první položil peníze na dřevo lékař Melion

Je zajímavé, že naši předkové nikdy neumírali hromadně na to, že by neměli na lékaře. Vždycky se totiž nějaké řešení našlo. Tak například již v roce 1809 zřídil v Brně Karl Ernst Rincolini (1786 – 1867) první bezplatný soukromý ústav pro nemocné chudé děti, známý to Privat- Kinderkrankenarmenanstalt v Orlí ulici. Později byla na popud několika šlechtických rodů, shodou okolností také v Brně, založena Dětská nemocnice sv. Cyrila a Metoděje na Hřbitovní ulici č. 60 (dnes Kounicova). Tato nemocnice fungovala jako bezplatná ambulantní i ústavní pomoc dětem nemajetných rodičů bez rozdílu národnosti a vyznání v letech 1846–1898. A také se stávalo, že si nemocnice budovali sami občané, což nám dnes může připadat poněkud divné.

Slyšte zajímavý příběh jednoho ušlechtilého lékaře. V té době jich bylo v Zemích Koruny české, tedy i na Moravě a ve Slezsku kupodivu dost. Dnes již sotva zjistíme, co přivedlo sedmadvacetiletého nadaného absolventa (narozen 17. března 1813 v Iglau, dnes Jihlava) pražské medicínské školy Josefa Meliona na konci první poloviny 19. století do Bruntálu, kde započal v roce 1840 svoji lékařskou praxi. V každém případě to bylo od Prozřetelnosti moudré. Dr. Melion (1840 Dr. med.; 1841 Dr. chir.) měl mimo medicínu ještě jednoho náročného koníčka – mineralogii a balneologii. Unikátní sopečná oblast Nízkého Jeseníku byla pro mladého nadšence výzkumným rájem. Již v roce 1847 vydává v pražském nakladatelství Gottlieb Haase und Söhne svoji první knihu “Geschichte der Mineral – Quellen des österreichischen Kaiserthums“. Mladý lékař putoval po Nízkém Jeseníku, odebíral vzorky minerálních vod a své výsledky ve formě rozborů publikoval. Díky jemu se kraj stal známým jako oblast s četným výskytem léčivých minerálních pramenů. Což byl předpoklad budoucího rozvoje lázeňství a turistického ruchu.

V polovině 19. století nebyla v českém Slezsku, kam Bruntál patřil, žádná veřejná nemocnice. Nejbližší byla až v Olomouci. Což představovalo více než šedesát

kilometrů. A tak jednoho dne v roce 1847 přišel dr. Josef Melion s nápadem, že by se mohla založit nadace na výstavbu nemocnice. A hned ze svého nijak vysokého honoráře za dílo o minerálních pramenech Nízkého Jeseníku jako první věnoval vznikající nadaci 40 zlatých. Plných 35 let přibývaly k prvním Melionovým zlatkám další. K růstu stavebního fondu, který tento lékař založil, postupně přispívali občané i podnikatelé města a oblasti. Nakonec se stav fondu se zvýšil na 14 330 zlatých. **Před 165 lety, v roce 1882 byla tedy podstatná část prostředků pohromadě.** A tak druhého květnového dne 1883 zahájil stavitel Grüner stavbu první nemocniční budovy. Dne 7. 9. 1885 byla nemocnice slavnostně otevřena a stala se první nemocnicí ve Slezsku. Před 126 lety, dne 18. 8. 1886 vyšel zemský výnos č. 9744, kterým byla bruntálská nemocnice deklarována jako veřejná a první svého druhu v českém Slezsku. V té době byla právě rok v provozu.

Doktor Melion byl v té době již dávno usedlým a váženým brněnským primářem. Ale předtím zanechal ještě ve Slezsku (Zátor) a na Moravě (Moravský Beroun, Budišov nad Budišovkou) zřetelné stopy. Nejdříve popsal minerální prameny v Zátoru (okres Bruntál - dodnes se zde čepuje Zátorská kyselka), poté v Ondrášově (dnes Moravský Beroun), odkud pochází dodnes známá Ondrášovka. A doktor Melion sám? Z Bruntálu odešel do Budišova nad Budišovkou a zde působil rovněž zdravý rozruch. Zaujaly ho totiž kyselé prameny na místě dnešních Jánských Koupelí (Johannisbrunn). Spolu s budišovským lékárníkem Václavem Radigem provedli rozbor blahodárné a léčivé kyselky lázní, které se i díky tomu po několika letech staly v Evropě pojmem. To ovšem netušil, že Jánské koupele dostanou ve 20. století dvě rány. Tou první bylo jejich znárodnění v roce 1945 a předání Revolučnímu odborovému hnutí. Tou druhou (a smrtelnou) byla naprostá absence odpovědnosti odborářů po roce 1989, kteří nechali tyto nádherné lázně svévolně zchátrat a rozkrást. Dne jsou zde jen trosky, na kterých občas parazitují různé, vše slibující společnosti.

V roce 1852 odešel dr. Melion do Brna a zde se věnoval dalších plných 53 let lékařské praxi a svým odborným koníčkům. Znamé brněnské Františkovo muzeum je spojeno mimo jiné i s mužem jménem Mořic Vilém Trapp, který byl jeho kustodem. Muž, který se těšil velké autoritě i daleko za hranicemi monarchie byl uznávaným spisovatelem, archeologem, historikem, heraldikem, numismatikem, kaligrafem a badatelem v oblasti umění. Jeho velice trpělivým domácím lékařem byl právě dr. Josef Melion. Ten již předtím velmi svědomitě léčil profesora Albína Heinricha (1785 – 1864), rodáka z Frýdlantu nad Moravicí, významného historika a pedagoga, který má rovněž svůj podíl na věhlasu brněnského Františkova muzea.

Josef Melion odešel z tohoto světa dne 7. dubna 1905. Dnes málokdo ví, že MUDr. Josef Melion (1813 – 1905) byl první, kdo položil na dřevo peníze na bruntálskou nemocnici. Která tam stojí a funguje dodnes. To nebylo jen gesto. To byl čin stavovské cti, který je i dnes většinou lékařů vlastní. **(le)**

OPAVSKÝ ROTARIAN – čtrnáctideník RC Opava International. II. ročník. Vychází každé druhé pondělí v nakladatelství a vydavatelství MORAVSKÁ EXPEDICE®.

Odpovědný redaktor: Petr Andrlé. Adresa vydavatele: Nákladní 16, 746 01 Opava (rotary.opava@seznam.cz). Adresa redakce: Petr Andrlé, Čeladná 711, 739 12 Čeladná. Tel.: +420 558 431 835; mobil: +420 724 100 646; e-mail: petr.andrle@rotary2240.org

Toto číslo 1/2012 vyšlo dne 9. ledna 2012.